

ธุรกิจบริการก่อสร้าง (Construction Services)

1 ภาพรวมอุตสาหกรรมก่อสร้างของไทย

ธุรกิจก่อสร้างภายในประเทศของไทยมีผู้ประกอบการรายย่อยหรือ SMEs เป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจอยู่ภายในท้องถิ่น และเป็นผู้ให้บริการมีความชำนาญเฉพาะด้าน ธุรกิจก่อสร้างที่เป็นรายย่อยเหล่านี้นอกจากจะดำเนินธุรกิจก่อสร้างของตนเองแล้ว ยังเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมก่อสร้างขนาดใหญ่ในลักษณะเป็นผู้รับเหมาช่วงหรือ sub-contract กับบริษัทก่อสร้างรายใหญ่

หากพิจารณาตัวเลขสถิติล่าสุดในปี 2561 มูลค่าการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น สืบเนื่องมาจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่โครงการใหม่ที่เซ็นสัญญาไปแล้วเมื่อปี 2560 ได้แก่ รถไฟฟ้าสายสีชมพู (มีนบุรี - แคราย) และสายสีเหลือง (ลาดพร้าว-สำโรง) รวมถึงรถไฟทางคู่ระยะแรกจำนวน 5 เส้นทาง ซึ่งน่าจะมีความคืบหน้าในการก่อสร้างมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีโครงการใหม่ที่เตรียมจะเปิดประกวดราคาในช่วงปี 2561 – 2562 เช่น ทางพิเศษสายพระราม 3 (ดาวคะนอง-วงแหวนรอบนอก ด้านตะวันตก) และท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ 3 เป็นต้น ขณะที่ บริษัทที่ประกอบธุรกิจก่อสร้างยังคงได้รับอานิสงส์จากธุรกิจภาคการส่งออกที่เติบโต ทำให้มีผู้ประกอบการลงทุนในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น และลงทุนเพิ่มเติมในธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง อาทิ ธุรกิจบริการจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง และธุรกิจบริการเตรียมการก่อสร้าง และงานติดตั้ง เป็นต้น

บริการก่อสร้าง เป็นสาขาบริการที่ประกอบด้วยหลายกิจกรรม ตั้งแต่งานเตรียมการก่อสร้าง งานวางรากฐาน งานก่อสร้างและดัดแปลงทั้งอาคารและโครงสร้างที่มีใช้อาคาร ตลอดจนงานติดตั้งและประกอบอุปกรณ์และระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง บริการก่อสร้างจึงมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย ในปี 2561 ธุรกิจก่อสร้างในประเทศไทยคิดเป็นมูลค่าเกือบ 2.53 แสนล้านบาท หรือ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 2.6 – 2.8 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)¹ นอกจากนี้ จำนวนบริษัทต่างชาติ (ต่างชาติถือหุ้นมากกว่า 50%) ที่เข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้นจาก 40 บริษัท เป็น 41 บริษัท ส่วนการจ้างงานในสาขากิจกรรมต่างๆ (เช่น ด้านงานก่อสร้างอาคารโดยทั่วไป ด้านงานก่อสร้างแบบโครงสร้างที่ไม่ใช้อาคาร เช่น ถนน รางรถไฟ รันเวย์ สะพาน เป็นต้น) ในไทย ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ในช่วงไตรมาสที่ 1/2561 รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ทั้งโครงการลงทุนภายใต้งบประมาณประจำปี 2560 และโครงการขนาดใหญ่ที่ประมูลได้ผู้รับเหมาแล้ว อาทิ โครงการรถไฟทางคู่ โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้ประกอบการในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง และธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง ได้แก่ ธุรกิจผลิตหรือจัดจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ก่อสร้าง ธุรกิจให้เช่าเครื่องจักรและอุปกรณ์ก่อสร้าง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องการติดตั้งระบบประปาและไฟฟ้า เป็นต้น ขณะที่การลงทุนก่อสร้างจากภาคเอกชน ยังคงทรงตัวใกล้เคียงกับช่วงที่ผ่านมา โดยผู้ประกอบการยังมีความกังวลอยู่บ้างในเรื่องของทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ จึงทำให้ผู้ประกอบการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่อาศัยยังคงไม่เร่งการเปิดตัวโครงการใหม่ เนื่องจากกำลังซื้อของประชาชนที่ยังไม่ฟื้นตัวดี และอุปทานที่อยู่อาศัยค้างขายที่ยังสะสมระดับสูงในหลายพื้นที่

¹ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ปี 2560 - 2561

ตารางที่ 1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจากภาคอุตสาหกรรมก่อสร้าง ณ ราคาตลาด พ.ศ. 2559 - 2561
(Gross Domestic Product Originating from Construction at Current Market Prices) หน่วย: ล้านบาท

	รวมปี 2559	รวมปี 2560	ปี 2560 (ไตรมาส 1)	ปี 2560 (ไตรมาส 2)	ปี 2560 (ไตรมาส 3)	ปี 2560 (ไตรมาส 4)	ปี 2561 (ไตรมาส 1)
GDP ประเทศ	13,851,120	14,735,614	3,690,127	3,536,127	3,640,919	3,868,441	3,974,687
GDP ภาคก่อสร้าง	402,916	398,967	110,457	94,860	106,031	87,619	113,243
สัดส่วนต่อ GDP รวม (%)	2.91	2.71	2.99	2.68	2.91	2.21	2.85

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูลประจำไตรมาสที่ 1/2561

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคาดการณ์ว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของภาคการก่อสร้างในไตรมาสที่ 1/2561 จะมีมูลค่า 113,243 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.85 ของ GDP ทั้งหมดของประเทศ (ดูตารางที่ 1 และ 2)

ตารางที่ 2 อัตราการเติบโตการลงทุนในอุตสาหกรรมก่อสร้าง ณ ราคาตลาด พ.ศ. 2559 - 2560

หน่วย : ร้อยละ

อัตราการเติบโตการลงทุนในอุตสาหกรรมก่อสร้าง							
	2559	2560				2561	
	รวม	รวม	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1
ก่อสร้าง	8.6	-2.3	3.2	-5.7	-1.6	-5.3	1.2

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การลงทุนในธุรกิจสร้างของไทยไตรมาสที่ 1/2561 ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับอัตราลดลงร้อยละ -5.3 ในไตรมาสที่ 4/2560 หากพิจารณาในแง่การก่อสร้างภาคเอกชน (ตารางที่ 3) ปรากฏว่า เป็นการก่อสร้างที่อยู่อาศัย (เช่น หมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม อาคารพาณิชย์ เป็นต้น) มีอัตราสูงสุดถึงร้อยละ 4.1 รองลงมาคือ การก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ ในเขตชานเมือง เช่น ปทุมธานี มินบุรี เป็นต้น ซึ่งขยายตัวในอัตราร้อยละ 3.4 ขณะที่การก่อสร้างอาคารเพื่อการพาณิชย์ และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ มีอัตราการขยายตัวลดลง -1.7 สำหรับการก่อสร้างในภาครัฐ ได้เริ่มฟื้นตัวดีขึ้นมาก ซึ่งมีอัตราการขยายตัวสูงถึงอัตราร้อยละ 16.5 โดยมีจำนวนการเพิ่มขึ้นของโครงการก่อสร้างอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยของการเคหะแห่งชาติ โครงการปรับปรุงกิจการประปาตามแผนงานหลักของการประปานครหลวง การก่อสร้างรถไฟรางคู่ช่วงมาตาพุด-จีระ และช่วงนครปฐม-ปราณบุรี รวมทั้ง การก่อสร้างทางด่วนขั้นที่ 3 สายเหนือตอน N2 (ส่วนของตอม่อ) เป็นต้น (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 อัตราการขยายตัวของการก่อสร้างภาคเอกชน

หน่วย : ร้อยละ

	2560				2561
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1
ที่อยู่อาศัย	2.2	3.0	-1.6	-4.0	4.1
อาคารพาณิชย์	-4.7	-1.8	3.4	-1.3	-1.7
โรงงาน	-11.6	-9.1	-10.4	-1.7	3.4
รวม	-4.5	3.1	-1.0	-2.3	3.4

ที่มา: รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 1/2561 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในไตรมาสที่ 1/2561 อัตราการขยายตัวของการลงทุนด้านการก่อสร้างโดยรวม ขยายตัวร้อยละ 3.4 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 4/2560 ที่หดตัวร้อยละ -2.3 โดยในไตรมาสที่ 1/2561 การก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัย

ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 เทียบกับไตรมาสที่ 4/2560 ที่หดตัวร้อยละ -4.0 เนื่องจากการก่อสร้างที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลและ อบต. รวมทั้ง การก่อสร้างที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพและปริมณฑลยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การก่อสร้างอาคารเพื่อการพาณิชย์ หดตัวลงร้อยละ -1.7 ขณะที่การก่อสร้างในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 (ดูตารางที่ 3)²

ตารางที่ 4 อัตราการขยายตัวของมูลค่าการก่อสร้างรวมภาครัฐและเอกชน

หน่วย : ร้อยละ

	2559	2560 (ประมาณการ)	2560 (ประมาณการ)				2561
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1
ก่อสร้าง (รวม)	8.0	.2.2	3.3	-5.5	-1.5	-5.1	1.3
ภาคเอกชน	1.1	-1.0	-4.2	3.4	-1.0	-2.3	3.4
ภาครัฐ	13.9	-3.0	9.0	12.1	-1.8	-7.1	-0.1
เครื่องจักร	0.1	2.5	0.8	3.6	3.1	2.8	4.4
ภาคเอกชน	0.3	2.4	-0.4	2.9	3.7	3.4	3.1
ภาครัฐ	-2.2	4.3	13.2	9.2	-1.0	-2.9	16.5
มูลค่าการลงทุนรวม	2.8	0.9	1.7	0.3	1.2	0.3	3.4
ภาคเอกชน	0.5	1.7	-1.1	3.0	2.5	2.4	3.1
ภาครัฐ	9.5	-1.2	10.0	-6.9	-1.6	-6.0	4.0

ที่มา: รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 1/2560 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า ในไตรมาสที่ 1/2561 มูลค่าการก่อสร้างโดยรวม (ภาครัฐและเอกชน) มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 จากไตรมาสที่ 4/2560 ที่หดตัวร้อยละ -5.1 เนื่องจากการขยายตัวเพิ่มขึ้นของการเร่งลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐ เช่น เมกะโปรเจกต์ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา รวมทั้ง การฟื้นตัวของการลงทุนก่อสร้างของภาคเอกชน ขณะที่มูลค่าการก่อสร้างของรัฐวิสาหกิจเริ่มมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการขยายโครงการต่อเนื่องในโครงการขนาดใหญ่และอื่นๆ เช่น โครงการพัฒนาทางด่วนขั้นที่ 3 สายเหนือตอน N2 (ส่วนของตอม่อ) ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ มูลค่าการลงทุนโดยรวมของภาครัฐขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 ในไตรมาสที่ 1/2561 จากที่หดตัวร้อยละ -6.0 ในไตรมาสที่ 4/2560 อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในแง่มูลค่าการก่อสร้างภาครัฐในไตรมาสที่ 1/2561 จะหดตัวร้อยละ -0.1 ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่ 4/2560 ที่หดตัวร้อยละ -7.1 เป็นผลมาจากการเบิกจ่ายด้านการก่อสร้างจากงบประมาณประจำปีลดลงประกอบกับการเบิกจ่ายจากโครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วนลดลง เนื่องจากใกล้สิ้นสุดโครงการส่วนการเบิกจ่ายจากงบหลัอมปีเพิ่มขึ้น ขณะที่มูลค่าการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 ในไตรมาสที่ 1/2561 เทียบกับร้อยละ -2.3 ในไตรมาสที่ 4/2560 เป็นผลมาจากการขยายตัวการก่อสร้างที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพและปริมณฑลอย่างต่อเนื่อง

ลักษณะธุรกิจและการแบ่งประเภทของสาขา

ลักษณะการดำเนินงานธุรกิจก่อสร้าง

บริษัท บริษัทย่อยและกิจการร่วมกัน สามารถแบ่งลักษณะการดำเนินงานได้ 2 ลักษณะ คือ

- 1) ผู้รับเหมาโดยตรง (Main Contractor)

² รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 1/2561 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

บริษัทต่างประเทศจะดำเนินการเสนองานในนามบริษัทเพื่อเป็นผู้รับเหมาด้วยวิธีการประกวดราคาหรือการเจรจาต่อรอง จากเจ้าของโครงการโดยตรง และในกรณีเป็นงานโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องมีบริษัทผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้าร่วมมือด้วย บริษัทจะเสนองานร่วมกับบริษัทต่างประเทศที่มีความชำนาญตามข้อกำหนดของเจ้าของโครงการดังกล่าว โดยการรับงานในลักษณะนี้บริษัทไม่ได้เป็นผู้ดำเนินงานก่อสร้างทั้งหมดเพียงลำพัง แต่จะจ้างผู้รับเหมาช่วงเข้ามาร่วมดำเนินงานบางส่วนไป ซึ่งการสรรหาผู้รับเหมาช่วงนั้นบริษัทพิจารณาจาก ความน่าเชื่อถือ และผลงานในอดีตเป็นเกณฑ์

2) ผู้รับเหมาช่วง (Sub-contractor)

บริษัทต่างประเทศจะรับงานโดยการรับจ้างจากผู้รับเหมารายอื่นที่ได้รับงานโดยตรงจากเจ้าของโครงการ โดยงานประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตที่ใช้เครื่องจักรกล ขนาดใหญ่ และมีความสลับซับซ้อน และต้องการผู้ดำเนินการก่อสร้างที่มีความสามารถและประสบการณ์หลายด้าน

การแบ่งประเภทบริการสาขาก่อสร้าง

การค้าบริการในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการเจริญเติบโตค่อนข้างมาก ทั้งในเรื่องมูลค่าตลาด จำนวนผู้ประกอบการ และประเภทของธุรกิจในแต่ละสาขาบริการ มีการแตกกิจกรรมย่อยหลากหลายมากขึ้น แต่ในการเจรจาเปิดตลาดการค้าบริการระหว่างกันจำเป็นต้องมีความชัดเจนในสาขาบริการต่างๆ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในระหว่างประเทศสมาชิก องค์การการค้าโลก (WTO) จึงได้กำหนดสาขาบริการออกเป็น 12 สาขา ซึ่งในแต่ละสาขายังจำแนกออกเป็นสาขาย่อยหรือกิจกรรมต่างๆ ลงไปอีกโดยให้สอดคล้องกับที่ United Nation (U.N.) กำหนดตาม Provisional Central Product Classification (CPC) โดยในส่วนของสาขาก่อสร้างนั้นครอบคลุมกิจกรรม 5 กิจกรรมย่อย ดังต่อไปนี้

1) งานก่อสร้างโดยทั่วไป (General construction work for building : รหัส CPC 512) หมายถึง งานก่อสร้างอาคารที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนต่างๆ ได้แก่ พื้น คาน ฐานราก เสา ประตู หน้าต่าง กำแพงและหลังคา โดยยังรวมถึงงานในด้านระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบปรับอากาศ ระบบสุขาภิบาล ระบบตกแต่งภายใน ลิฟต์และอุปกรณ์อื่นๆ ที่ใช้งานในอาคาร เช่น งานก่อสร้างบ้านหรือที่พักอาศัย ห้างสรรพสินค้า โรงงาน โรงแรม คอนโดมิเนียม ฯ สำหรับงานอาคารจะสามารถแบ่งเป็นประเภทย่อยๆ ออกได้ดังนี้

- อาคารสูง เป็นอาคารที่มีระดับความสูงโดยจำเป็นจะต้องใช้อุปกรณ์พิเศษเพื่อการก่อสร้าง เช่น ลิฟต์ บันจัน และนั่งร้านสำหรับแบบหล่อคอนกรีต เป็นต้น
- อาคารสำเร็จรูป เป็นอาคารที่จะประกอบไปด้วยชิ้นส่วนต่างๆ โดยอาจจะทำมาจากคอนกรีตหรือเหล็ก แต่โดยทั่วไปแล้วมักจะทำจากโรงงาน การประกอบอาคารก็มักจะนิยมใช้เครื่องจักรที่มีขนาดใหญ่ในการช่วยยกติดตั้ง
- บ้านพักอาศัย เป็นอาคารที่มีขนาดเล็กและเบา เพราะโดยทั่วไปมักจะมีระดับความสูง 1-2 ชั้น
- อาคารที่พักชั่วคราว อันได้แก่ ที่พักคนงานหรือสถานที่ทำการในระยะชั่วคราวเพื่อใช้สำหรับการบริหารโครงการ

2) งานก่อสร้างทั่วไปสำหรับวิศวกรโยธา (General construction work for civil engineering : รหัส CPC 513) หมายถึง งานก่อสร้างงานด้านถนน ทางหลวง สะพาน งานวางท่อประปา งานอาคารใต้ดิน งานเชื่อมงานก่อสร้างท่าเทียบเรือ ฯ โดยงานโยธา เป็นงานที่จะต้องใช้อุปกรณ์หนักๆ เป็นอุปกรณ์หลักในการทำงาน เพราะมีปริมาณของงานมาก ขอบเขตหรือพื้นที่ในการปฏิบัติงานยังค่อนข้างกว้าง ลึกหรือทั้งกว้างและลึก ลักษณะของแรงงานที่ใช้ก็จะใช้พลังงานในรูปแบบของแรงอัด แรงสั่นสะเทือน แรงดัน แรงกระแทก แรงเหวี่ยง ฯ

3) งานติดตั้งและประกอบ (Installation and assembly work : รหัส CPC 514, 516) หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตและติดตั้งประกอบ อาทิ การประกอบและเตรียมการก่อสร้างงานติดตั้ง

เครื่องปรับอากาศ เครื่องทำความร้อน ระบบประปา ท่อแก๊ส การวางสายไฟ สัญญาณอัคคีภัย ลิฟท์ ฉนวน เป็นต้น

4) งานก่อสร้างอาคารขั้นสุดท้ายและงานเก็บความเรียบร้อย (Building completion and finishing work : รหัส CPC 517) หมายถึง งานก่อสร้างในขั้นสุดท้ายของอาคาร เช่น การฉาบปูน ทำสี ทำพื้น ฝ้าผนัง การตกแต่งภายใน ปลูกกระเบื้อง ปลูกประติมากรรม งานไม้ เป็นต้น

5) งานอื่นๆ (Other : รหัส CPC 511, รหัส CPC 515 และรหัส 518)

- รหัส 511 งานเตรียมการก่อสร้าง ณ จุดก่อสร้าง
- รหัส 515 การวางรากฐาน การขุดเจาะบ่อน้ำ ทำหลังคา งานคอนกรีต งานโลหะ การก่ออิฐ/หิน
- รหัส 518 บริการเช่าอุปกรณ์ก่อสร้าง หรือบริการรื้อถอนอาคาร

2. การให้บริการก่อสร้างระหว่างประเทศ³

อุตสาหกรรมบริการก่อสร้างระหว่างประเทศ ประกอบด้วยผู้รับเหมาก่อสร้างที่เป็นบริษัทข้ามชาติ (Multinational Contractors) ซึ่งต้องแข่งขันด้วยกันเองระหว่างบริษัทข้ามชาติ และต้องแข่งขันกับผู้รับเหมาก่อสร้างท้องถิ่น ทั้งนี้ บริษัทข้ามชาติมีแนวโน้มที่จะมีความชำนาญเฉพาะสำหรับการก่อสร้างแต่ละประเภท เช่น

1) สหรัฐอเมริกา : มีความชำนาญในการก่อสร้างด้านการปิโตรเลียม อุตสาหกรรมเคมี และการบำบัดของเสียอันตราย

2) ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ : มีความชำนาญในการก่อสร้างโรงงานการผลิต เช่น โรงงานผลิตรถยนต์ และผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

3) ยุโรป : มีความชำนาญด้านการก่อสร้างอาคารทั่วไป สาธารณูปโภคด้านการขนส่ง (เช่น สนามบิน ถนน ท่าเรือ) โรงผลิตไฟฟ้าจากพลังงาน รวมทั้งการจัดการน้ำทิ้งและบำบัดของเสีย

4) จีน : มีบทบาทในส่วนของก่อสร้างอาคารทั่วไป พลังงาน การขนส่ง และโทรคมนาคม โดยที่ลูกค้าของบริษัทข้ามชาติคือบริษัทเอกชนขนาดใหญ่และรัฐบาล ซึ่งเป็นผู้ซื้อที่มีความรู้และมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินโครงการ

ในการเจรจาการค้าบริการภายใต้กรอบ WTO ประเทศที่ผลักดันการเปิดตลาดการค้าบริการสาขาก่อสร้าง ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา ใต้หวัน สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ สิงคโปร์ ตุรกี และสหรัฐอเมริกา โดยประเทศดังกล่าวได้จัดทำข้อเรียกร้องร่วมกันให้ประเทศคู่เจรจาผูกพันการเปิดตลาดบริการสาขาก่อสร้างให้ครอบคลุมหมดทุกกิจกรรม (CPC 511-518) โดยเฉพาะ CPC 512 และ 513 โดยยกเลิกข้อจำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ยกเลิกเงื่อนไขรูปแบบในการจัดตั้งธุรกิจ ยกเลิกข้อจำกัดการจดทะเบียนและกระบวนการอนุญาต และประเภทของโครงการที่อนุญาตให้ต่างชาติทำ เป็นต้น

แรงงานในอุตสาหกรรมบริการก่อสร้าง

³ ข้อมูลจากองค์การการค้าโลก “Construction and Related Engineering Services: Background Note by the Secretariat” WTO S/C/W/302 18 September 2015

ปี 2560	จำนวนการจ้างแรงงาน (หน่วย : ล้านคน)	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%yoy)
ไตรมาสที่ 1/2560	2.4	-8.7
ไตรมาสที่ 2/2560	2.3	-11.8
ไตรมาสที่ 3/2560	2.0	-6.8
ไตรมาสที่ 4/2560	2.0	-4.3
รวมทั้งปี	2.2	-8.2
ปี 2561	จำนวนการจ้างแรงงาน (หน่วย : ล้านคน)	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%yoy)
ไตรมาสที่ 1/2561*	2.1	-11.8

ที่มา : สถิติข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ไตรมาสที่ 1/2561

* เป็นตัวเลขประมาณการ

อุตสาหกรรมก่อสร้างเป็นอุตสาหกรรมที่มีการจ้างงานเป็นจำนวนมาก ในปี 2560 อุตสาหกรรมก่อสร้างของไทยมีการจ้างงานโดยเฉลี่ย 2.2 ล้านคน โดยมีการจ้างงานสูงสุดอยู่ที่ 2.4 ล้านคน ในไตรมาสที่ 1/2560 เทียบกับ 2.1 ล้านคน ในไตรมาสที่ 1/2561 ซึ่งเป็นผลจากการที่ผู้ประกอบการไทยได้ปรับตัวนำเทคโนโลยีการผลิตเข้ามาใช้มากขึ้น โดยภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างหันมาพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น ขณะที่แนวโน้มความต้องการแรงงานที่มีทักษะฝีมือ/ความชำนาญในงานเชิงคุณภาพขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งหากผู้ประกอบการไม่ปรับตัวก็จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจในอุตสาหกรรมก่อสร้างที่อาจยากลำบากขึ้น

ทั้งนี้ มีการคาดการณ์จำนวนจ้างแรงงานในไตรมาสที่ 1/2561 จะอยู่ประมาณ 2.1 ล้านคน ซึ่งถือว่ายังไม่เพิ่มขึ้นมากนัก เนื่องจากเป็นผลจากการส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีต่างๆ เช่น เครื่องจักรอัตโนมัติ และหุ่นยนต์เข้ามาช่วยในการประกอบธุรกิจผลิตชิ้นส่วนสำหรับการก่อสร้าง นอกจากนี้ กระทรวงแรงงานยังคงอยู่ระหว่างการดำเนินการพิสูจน์สัญชาติแรงงานต่างด้าวที่ยังไม่แล้วเสร็จ ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อการจ้างแรงงานภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs

ตารางที่ 5 กลุ่มงานการก่อสร้างที่ขาดแคลนแรงงาน

กลุ่มงานโครงสร้าง	กลุ่มงานอื่นๆ
ช่างแบบเหล็กหล่อแบบ ช่างผูกเหล็กเสริมคอนกรีต ช่างแบบไม้หล่อแบบ และช่างทำขอบสำเร็จรูป และท่อระบายน้ำสำเร็จรูป	งานก่ออิฐ ฉาบปูน ปูกระเบื้อง ติดตั้งเพดาน ติดตั้งผนังเบาภายในอาคาร เคลือบผิว ติดตั้งประตูหน้าต่างไม้ ติดตั้งฝ้าเพดานชนิดฉาบเรียบ ติดตั้งประตูหน้าต่างชนิดอลูมิเนียม แผ่นกันน้ำและติดตั้งหัวฉีดดับเพลิงชนิดท่อ

ที่มา: รายงานภาวะธุรกิจการก่อสร้างปี 2561 (ไตรมาสที่ 1) สถาบันการก่อสร้างแห่งประเทศไทย

สถาบันการก่อสร้างแห่งประเทศไทย เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาขาดแคลนแรงงานในระยะสั้นของภาครัฐบาล โดยเร่งพัฒนาบุคลากรภาคการก่อสร้างร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในชั้นแรงงานทุกระดับของภาคการก่อสร้างโดยเฉพาะช่างฝีมือและแรงงานกึ่งทักษะและแรงงานทั่วไป รวมทั้ง เพิ่มจำนวนชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา เพื่อเป็นการปรับตัวในระยะสั้นให้สามารถเพิ่มผลผลิตจากชั่วโมงทำงานที่เพิ่มขึ้น โดยปัจจุบัน สถาบันการก่อสร้างแห่งประเทศไทย ได้ร่วมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานและภาคเอกชนจัดทำมาตรฐานวิชาชีพบุคลากรในอุตสาหกรรมก่อสร้างสาขาต่างๆ โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานบุคลากรการ

ก่อสร้างของอาเซียนที่จัดทำโดย ASEAN Contractors Federation รวมทั้งการเตรียมหลักสูตรการพัฒนาเข้าสู่การเป็นบุคลากรวิชาชีพระดับต่างๆ

สำหรับในปี 2561 คาดการณ์ว่า งานก่อสร้างของภาครัฐยังคงได้รับอานิสงส์จากการเร่งลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของรัฐที่มีประมาณ 61 โครงการ ซึ่งเป็นโครงการใหม่ที่เซ็นสัญญาไปเมื่อปี 2560 ได้แก่ รถไฟฟ้าสายสีชมพู (มีนบุรี-แคราย) และสายสีเหลือง (ลาดพร้าว-สำโรง) นอกจากนี้ ภาครัฐยังมีโครงการใหม่ที่เตรียมจะลงทุน เช่น ทางพิเศษสายพระราม 3 - ดาวคะนอง - วงแหวนรอบนอกฯ ด้านตะวันตก รถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมตอ 3 สนามบิน (ทอ.ดอนเมือง-ทอสุวรรณภูมิ-ทอ.อุตะเภา) นอกจากนี้ ยังมีแผนการลงทุนในโครงการขนาดกลางและย่อย อาทิ โครงการขยายและโครงการปรับปรุงโครงข่ายถนนของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท

สำหรับแนวโน้มอุตสาหกรรมก่อสร้างของภาคเอกชนในปี 2561 - 2562 มีการคาดการณ์ว่าจะฟื้นตัวตามภาวะเศรษฐกิจและการสนับสนุนการลงทุนเมกะโปรเจกต์ของภาครัฐ (Crowding in Effects) โดยเฉพาะการขยายการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐในพื้นที่ศักยภาพใหม่ เช่น EEC จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนของผู้ประกอบการในระยะ 3 ปี ข้างหน้าฟื้นตัวดีขึ้น ทั้งงานก่อสร้างที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน และโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้ การลงทุนภาคอสังหาริมทรัพย์ โดยเฉพาะคอนโดมิเนียม โรงแรม และกลุ่มพาณิชย์กรรมในระยะยาว มีแนวโน้มมุ่งสู่รูปแบบของโครงการอสังหาริมทรัพย์หลายประเภทภายในพื้นที่เดียวกัน (Mixed Use)

แนวโน้มของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง จะกลับมาขยายตัวในธุรกิจเกี่ยวกับงานก่อสร้างโครงการภาครัฐ อาทิ โครงการครอบครองหรือสัมปทาน (Backlog) และโครงการงานก่อสร้างในต่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศ CLMV ทั้งในกลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย สถานที่พักแรม พาณิชยกรรม และโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้สามารถประคองประคองธุรกิจไว้ได้ อย่างไรก็ตาม หากเกิดความล่าช้าในการลงทุนโครงการภาครัฐ ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะที่มีทักษะ และราคาวัสดุก่อสร้างที่อาจเพิ่มขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง SMEs รายย่อย มีแนวโน้มฟื้นตัวในขอบเขตจำกัด เนื่องจากยังคงมีความเสี่ยงสูงจากความไม่แน่นอนของปริมาณงานก่อสร้าง และการรับจ้างเหมาช่วง (Sub-contract) จึงอาจถูกกดราคาจากผู้รับเหมารายใหญ่ เนื่องจากอำนาจในการเจรจาต่อรองน้อย รวมทั้ง ต้องแข่งขันกับผู้ประกอบการ SMEs รายย่อยเหมือนกัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการที่รับงานก่อสร้างแบบที่พึ่งแรงงานไม่มีทักษะมากกว่าเครื่องจักร ทำให้โครงการครอบครองหรือสัมปทานมีจำกัดและอาจส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางการเงินในกรณีที่ภาวะตลาดแรงงานตึงตัว

ข้อมูลจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี⁴ วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภัยคุกคามของอุตสาหกรรมก่อสร้างโดยใช้ SWOT Analysis พบว่า อุตสาหกรรมก่อสร้างของไทยมีศักยภาพที่จะพัฒนาให้สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้ ในขณะเดียวกัน ก็มีจุดอ่อนหลายด้าน แต่ส่วนใหญ่เกิดจากการขาดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ส่งผลให้อุตสาหกรรมขาดการพัฒนาอย่างมีระบบและไร้ทิศทาง สรุปการวิเคราะห์ด้านต่างๆ ได้ดังนี้

SWOT Analysis

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
--------------------	--------------------

⁴ แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย สถาบันการก่อสร้างแห่งประเทศไทย ปี 2558

<ul style="list-style-type: none"> - มีประสบการณ์ยาวนาน - สถาปนิก วิศวกร ช่างเทคนิค และช่างฝีมือแรงงาน มีศักยภาพ - มีผู้ประกอบการมากมาย - มีอุตสาหกรรมสนับสนุนมาก - มีความสามารถในการปรับตัวสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนที่ชัดเจนเป็นการพัฒนาอย่างไร้ทิศทาง - ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐในการแข่งขันระดับสากล - ธุรกิจใช้เทคโนโลยีต่างประเทศมาก - ขาดความเป็นชาตินิยม - การถ่ายโอนเทคโนโลยีน้อย/ไม่มีการวิจัยและพัฒนา - ขาดแหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง - ขาดความคล่องตัวในการทำงานเนื่องจากมีหน่วยงานของรัฐเกี่ยวข้องมาก - ระบบการจ่ายเงินที่ล่าช้าของทางราชการ - ระบบจัดซื้อจัดจ้างไม่สะท้อนความเป็นจริง - ขาดการพัฒนาฝีมือแรงงานและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง - ขาดเกณฑ์มาตรฐานในการวัดการทำงาน - คนงานมีคุณภาพชีวิตต่ำ - การไหลออกจากระบบของแรงงานที่มีฝีมือ - ผลผลิตของคนงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำ - บุคลากรขาดทักษะด้านภาษาและการใช้คอมพิวเตอร์
โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - โครงการที่มีขนาดใหญ่และใช้เทคโนโลยีสูงมีจำนวนมากไทยยังมีส่วนแบ่งน้อยมาก - ประเทศเพื่อนบ้านกำลังพัฒนาโครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานขนาดใหญ่ - อุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมก่อสร้างยังมีการพัฒนา - การเปิดการค้าเสรีทำให้ไทยมีโอกาสมากขึ้น - เศรษฐกิจมีแนวโน้มว่าจะฟื้นตัว 	<ul style="list-style-type: none"> - การบังคับให้เปิดเสรีทางการค้าและบริการของ WTO, APEC และ AFTA - การบังคับใช้มาตรฐานที่สูงขึ้นจากประเทศที่เจริญแล้ว (เช่น ISO 9002, ISO 14000, ISO 18000, UIA) - การแข่งขันกับบริษัทต่างชาติที่ต้นทุนต่ำกว่าเพราะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล - การแข่งขันที่ใช้เทคโนโลยีสูงกว่า - บุคลากรและแรงงานในต่างชาติดูถูกกว่าไหลเข้าประเทศ - งานก่อสร้างในประเทศลดลง

การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้ทำให้อาเซียนกลายเป็นตลาดและเป็นฐานการผลิตขนาดใหญ่ที่มีประชากรกว่า 600 ล้านคน และดึงดูดการค้าการลงทุนเข้าสู่ภูมิภาคอาเซียน ซึ่งได้สร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ไทยที่สำคัญโดยเฉพาะธุรกิจบริการก่อสร้างในกลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และ เวียดนาม) ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงและอยู่ระหว่างการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดการขยายตัวของการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากมาย ซึ่งส่งผลให้ภาคเอกชนไทยให้ความสนใจในการเข้าไปลงทุนในธุรกิจก่อสร้างในประเทศเหล่านี้มากขึ้น และยังส่งผลต่อการขยายตัวของสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง

ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยที่สนใจจะเข้าไปลงทุนในธุรกิจบริการก่อสร้าง จึงจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปให้บริการดังกล่าวของกลุ่มประเทศ CLMV

3. หน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการก่อสร้าง

3.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับบริการก่อสร้างและบทบาทสำคัญ

หน่วยงาน	สถานะ	บทบาท
1. กรมโยธาธิการและผังเมือง	ภาครัฐ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนกำกับและพัฒนาปรับปรุงด้านการผังเมือง ด้านการพัฒนาเมืองและด้านอาคาร ให้แก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน 2. สนับสนุนงานบริการ / การสำรวจ ออกแบบอาคารเพื่อการก่อสร้าง รวมทั้ง งานบริการบูรณะอาคาร 3. ให้บริการแผนที่ดิจิทัลและแผนที่ทั่วไป 4. ตรวจสอบความปลอดภัยของอาคารรัฐ 5. จัดทำใบอนุญาตให้ใช้อาคารเพื่อประกอบกิจการโรงแรมรีสอร์ท 6. บริการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามกฎกระทรวงผังเมืองรวม และบริการทดสอบวัสดุคอนกรีต 7. บริการด้านโครงสร้างและงานระบบ รวมทั้งงานให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการก่อสร้างของภาครัฐ
2. กรมบัญชีกลาง	ภาครัฐ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ 2. กำหนดและบังคับใช้ระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
3. สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยในพระบรมราชูปถัมภ์	ภาคเอกชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างมาตรฐานของการจัดการธุรกิจก่อสร้าง ที่เอื้อให้ผู้ประกอบการสามารถทำงานได้ในระดับทัดเทียมกัน และมาตรฐานสากลเพื่อรองรับการเปิดเสรีของธุรกิจก่อสร้างให้กับต่างชาติมากขึ้น 2. วางระเบียบของบริษัทก่อสร้างให้ปฏิบัติต่อลูกค้าเป็นอย่างดีและมาตรฐานของกฎระเบียบ ที่ลูกค้าพึงปฏิบัติต่อบริษัทก่อสร้างที่เป็นมาตรฐาน เพื่อลดปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากลูกค้า 3. ประสานงานกับ Suppliers เพื่อวางมาตรฐานในการขายสินค้าให้กับบริษัทก่อสร้าง 4. วางแผนระยะยาวสำหรับธุรกิจก่อสร้างในประเทศไทยและในต่างประเทศ รวมถึงการประสานงานกับองค์กรต่างๆ เพื่อผลักดันแผนการปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

3.2 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการก่อสร้าง

เรื่อง	กฎหมาย
--------	--------

เรื่อง	กฎหมาย
<p>การกำกับดูแลและการออกใบอนุญาต</p>	<p>1. <u>พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - หมวด 5 การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ มาตรา 51 <p>คณะกรรมการราคากลางมีอำนาจประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้งานก่อสร้างในสาขาใด เป็นงานก่อสร้างที่ผู้ประกอบการงานก่อสร้างในสาขานั้นจะเข้าร่วมเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐได้ ผู้ประกอบการงานก่อสร้างในสาขานั้นต้องเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมบัญชีกลาง</p> <p>2. <u>ประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้าง</u></p> <p>ลักษณะผู้ที่ประกอบการที่จะขอขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้าง ต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ พ.ศ. 2560 หมวด 1 ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายไทย และสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย - กรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ต้องมีสัญชาติไทย - กรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้เป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบทั้งหมด ต้องมีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนจำกัดไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ต้องเป็นของผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย - กรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด กรรมการบริหารบริษัทจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย และทุนจดทะเบียนต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของ จำนวนหุ้นที่จำหน่ายให้ทั้งหมด โดยต้องเป็นของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล และมีสัญชาติไทย
<p>การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว</p>	<p>พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542</p> <ul style="list-style-type: none"> - ธุรกิจก่อสร้างอยู่ในบัญชี 3 ท้ายพระราชบัญญัติ กำหนดให้ต่างด้าวต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว - ยกเว้น การก่อสร้างต่อไปนี้ที่ต่างด้าวไม่จำเป็นต้องขออนุญาต คือ <ul style="list-style-type: none"> ก) การก่อสร้างสิ่งซึ่งเป็นการให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชนด้านการสาธารณสุขโรค หรือการคมนาคมที่ต้องใช้เครื่องมือเครื่องจักรเทคโนโลยีหรือความชำนาญในการก่อสร้างเป็นพิเศษ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป ข) การก่อสร้างประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
<p>การทำงานของ คนต่างด้าว</p>	<p>พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานใดที่คนต่างด้าวอาจทำได้ในท้องถิ่นใด เมื่อใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เรื่อง	กฎหมาย
	<p>- ให้ออกกฎกระทรวงให้เสร็จภายใน 2 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวง ให้นายทะเบียนอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานใดๆ ได้ เว้นแต่งานที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. 2522</p> <p>พระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. 2522</p> <p>- อาชีพสงวนในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกา ที่เกี่ยวข้องกับบริการก่อสร้าง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) งานกรรมกร 2) งานก่ออิฐ งานช่างไม้ หรืองานก่อสร้างอื่น 3) งานแกะสลักไม้ 4) งานในวิชาชีพวิศวกรรม สาขาวิศวกรรมโยธา ที่เกี่ยวกับงานออกแบบและคำนวณ จัดระบบ วิจัย วางโครงการทดสอบ ควบคุมการก่อสร้าง หรือให้คำแนะนำ ทั้งนี้ ไม่รวมงานที่ต้องใช้ความชำนาญพิเศษ 5) งานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวกับงานออกแบบ เขียนแบบ ประมาณราคา อำนวยการก่อสร้าง หรือให้คำแนะนำ <p>พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542</p> <p>- ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม/วิศวกรรมควบคุม เว้นแต่ได้รับอนุญาตประกอบวิชาชีพในสาขานั้น จากสภาสถาปนิก/สภาวิศวกร</p> <p>- วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ประกอบด้วย 1) สถาปัตยกรรมหลัก</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) สถาปัตยกรรมผังเมือง 3) ภูมิสถาปัตยกรรม 4) สถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ เฉพาะในงานและพื้นที่ตามที่กำหนด <p>- วิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ประกอบด้วย 1) วิศวกรรมโยธา 2) วิศวกรรมเหมืองแร่</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) วิศวกรรมเครื่องกล 4) วิศวกรรมไฟฟ้า 5) วิศวกรรมอุตสาหการ 6) วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม 7) วิศวกรรมเคมี เฉพาะงานตามประเภทและขนาดวิชาชีพที่กำหนด <p>- ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นบุคคลธรรมดา ต้องเป็นสมาชิกสามัญ (มีสัญชาติไทย และมีความรู้ในวิชาชีพสถาปัตยกรรมตามที่สภาสถาปนิกรับรอง) หรือสมาชิกวิสามัญ (ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาชีพสถาปัตยกรรม และมีคุณสมบัติตามที่กำหนด) ของสภาสถาปนิก</p> <p>- ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นนิติบุคคล ต้องมีสำนักงานใหญ่ในราชอาณาจักร และผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วน กรรมการของบริษัท หรือสมาชิกในคณะผู้บริหารของนิติบุคคล จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วน กรรมการผู้จัดการของบริษัท หรือผู้มีอำนาจบริหารแต่ผู้เดียวของนิติบุคคล เป็นผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้</p>

4. ข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการสาขาก่อสร้างของไทยในเวทีการค้าระหว่างประเทศ

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการสาขาก่อสร้างในกรอบความตกลงด้านการค้าระหว่างประเทศ ประกอบด้วย

- องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO)
- ความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services : AFAS)
- ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (Thailand - Australia Free Trade Agreement : TAFTA)
- ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (Japan - Thailand Economic Partnership Agreement : JTEPA)
- ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ASEAN - China Free Trade Agreement : ACFTA)
- ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี (ASEAN - Korea Free Trade Agreement : AKFTA)
- ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (Agreement Establishing the ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Area : AANZFTA)

ข้อผูกพันการค้าบริการก่อสร้างของไทย ภายใต้กรอบความตกลงด้านการค้าระหว่างประเทศ (ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด : Market Access)		
WTO, JTEPA, ACFTA, AANZFTA	AKFTA	TAFTA
กิจกรรมที่ผูกพัน <ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างอาคารทั่วไป (CPC 512) - ก่อสร้างทั่วไปสำหรับวิศวกรโยธา (CPC 513) - งานติดตั้ง (CPC 516) 	กิจกรรมที่ผูกพัน <ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างอาคารทั่วไป (CPC 512) - ก่อสร้างทั่วไปสำหรับวิศวกรโยธา (CPC 513) - งานติดตั้งและประกอบ (CPC 514+516) - งานก่อสร้างอาคารขั้นสุดท้าย/งานเก็บความเรียบร้อย (CPC 517) - อื่นๆ (CPC 518) 	กิจกรรมที่ผูกพัน <p>บริการก่อสร้างสิ่งที่เป็นการให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชนด้านการสาธารณสุขโรคหรือการคมนาคมที่ต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร เทคโนโลยี หรือ ความชำนาญในการก่อสร้างเป็นพิเศษ</p>
บริการข้ามพรมแดน (Mode 1) ไม่ผูกพัน ⁵	บริการข้ามพรมแดน (Mode 1) ไม่ผูกพัน	บริการข้ามพรมแดน (Mode 1) ไม่ผูกพัน
การเข้าไปรับบริการของคนไทยในต่างประเทศ (Mode 2) ผูกพันการอนุญาตให้คนไทยไปใช้บริการในต่างประเทศได้ ไม่มีข้อจำกัด ⁶	การเข้าไปรับบริการของคนไทยในต่างประเทศ (Mode 2) ผูกพันการอนุญาตให้คนไทยไปใช้บริการในต่างประเทศได้ ไม่มีข้อจำกัด	การเข้าไปรับบริการของคนไทยในต่างประเทศ (Mode 2) ผูกพันการอนุญาตให้คนไทยไปใช้บริการในต่างประเทศได้ ไม่มีข้อจำกัด
การจัดตั้งธุรกิจ (Mode 3) <ul style="list-style-type: none"> - ผูกพันเฉพาะการจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบบริษัทจำกัด โดยสัดส่วนหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 49 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด - จำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นต่างชาติต้องน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด 	การจัดตั้งธุรกิจ (Mode 3) <ul style="list-style-type: none"> - ผูกพันเฉพาะการจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบบริษัทจำกัด โดยสัดส่วนหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 49 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด - จำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นต่างชาติต้องน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด 	การจัดตั้งธุรกิจ (Mode 3) <ul style="list-style-type: none"> - ผูกพันให้นักลงทุนหรือผู้ให้บริการออสเตรเลีย จัดตั้งธุรกิจในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด ในประเทศไทย - ชาวออสเตรเลียสามารถถือหุ้นในธุรกิจได้ทั้งหมด (100%) โดยต้องมีเงินทุนจดทะเบียนชำระแล้วขั้นต่ำ

⁵ “ไม่ผูกพัน” หมายความว่า ไทยไม่ผูกพันการเปิดตลาด จึงสามารถใช้กฎระเบียบหรือมาตรการที่เป็นการจำกัดการให้บริการของต่างชาติได้ทุกประการ

⁶ “ไม่มีข้อจำกัด” หมายความว่า ไม่มีข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาด และข้อจำกัดด้านการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ สำหรับบริการหรือผู้ให้บริการต่างชาติ

ข้อผูกพันการค้าบริการก่อสร้างของไทย ภายใต้กรอบความตกลงด้านการค้าระหว่างประเทศ (ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด : Market Access)		
WTO, JTEPA, ACFTA, AANZFTA	AKFTA	TAFTA
		1,000 ล้านบาท - สัดส่วนหนี้ต่อทุนต้องไม่เกิน 3:1
<p>การทำงานของคนต่างชาติ (Mode 4) ผูกพันให้คนต่างชาติ (ยกเว้นวิศวกรโยธา) เข้ามาได้ 2 ประเภท คือ</p> <p>1) ผู้มาติดต่อธุรกิจ : เช่น การมาประชุม ทำสัญญาซื้อขายบริการ หรือเตรียมการจัดตั้งธุรกิจโดยอนุญาตให้พำนักได้ไม่เกิน 90 วัน</p> <p>2) ผู้โอนย้ายภายในบริษัท : เป็นบริษัทข้ามชาติ หรือบริษัทในเครือ โดยไทยผูกพันเฉพาะบุคลากรระดับผู้บริหาร ผู้จัดการ และผู้เชี่ยวชาญพิเศษ โดยให้พำนักและทำงานได้ไม่เกิน 1 ปี เมื่อครบกำหนดแล้วต่ออายุได้ 2 ครั้งๆ ละ ไม่เกิน 1 ปี รวมเป็น 3 ปี⁷</p> <p>3) ผู้ให้บริการตามสัญญา⁸ : คนญี่ปุ่นซึ่งดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจที่ต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ระดับสูงเข้ามาให้บริการโดยมีสัญญาส่วนบุคคลกับองค์กรของรัฐหรือเอกชนในอาณาเขตประเทศไทย สำหรับผู้ให้บริการประเภทนี้ ไทยผูกพันเพียงบางกิจกรรม โดยผูกพันบริการทางวิศวกรรมด้วย โดยที่ไทยสามารถใช้กฎระเบียบหรือมาตรการที่เป็นการจำกัดการให้บริการ (ยกเว้นบริการสาขาวิศวกรรมโยธา)</p>	<p>การทำงานของคนต่างชาติ (Mode 4) ผูกพันให้คนต่างชาติ (ยกเว้นวิศวกรโยธา) เข้ามาได้ 2 ประเภท คือ</p> <p>1) ผู้มาติดต่อธุรกิจ : เช่น การมาประชุม ทำสัญญาซื้อขายบริการ หรือเตรียมการจัดตั้งธุรกิจโดยอนุญาตให้พำนักได้ไม่เกิน 90 วัน</p> <p>2) ผู้โอนย้ายภายในบริษัท : เป็นบริษัทข้ามชาติหรือบริษัทในเครือ โดยไทยผูกพันเฉพาะบุคลากรระดับผู้บริหาร ผู้จัดการ และผู้เชี่ยวชาญพิเศษ โดยให้พำนักและทำงานได้ไม่เกิน 1 ปี เมื่อครบกำหนดแล้วต่ออายุได้ 2 ครั้งๆ ละ ไม่เกิน 1 ปี</p>	<p>การทำงานของคนต่างชาติ (Mode 4) ผูกพันให้คนต่างชาติ (ยกเว้นวิศวกรโยธา) เข้ามาได้ 3 ประเภท</p> <p>1) ผู้มาติดต่อธุรกิจ : เช่น การมาประชุม ทำสัญญาซื้อขายบริการ หรือเตรียมการจัดตั้งธุรกิจโดยอนุญาตให้พำนักได้ไม่เกิน 90 วัน และต่ออายุได้ไม่เกิน 1 ปี</p> <p>2) ผู้โอนย้ายภายในบริษัท : เป็นบริษัทข้ามชาติหรือบริษัทในเครือ โดยไทยผูกพันเฉพาะบุคลากรระดับผู้บริหาร ผู้จัดการ และผู้เชี่ยวชาญพิเศษ โดยให้พำนักและทำงานได้ไม่เกิน 1 ปี ขยายเวลาได้ครั้งละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 5 ปี</p> <p>3) ผู้ให้บริการตามสัญญา : ผู้ที่ได้รับว่าจ้างจากบริษัทในประเทศไทย ให้พำนักและทำงานได้ไม่เกิน 1 ปี ขยายเวลาได้ครั้งละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 3 ปี (นิติบุคคลจดทะเบียนในไทยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำที่ชำระแล้ว 2 ล้านบาท ให้มีคนที่ต่างด้าวทำงานได้ 1 คน แต่ให้มีจำนวนคนต่างด้าวทำงานทั้งหมดไม่เกิน 10 คน) (* ยกเว้น 39 อาชีพสงวนของไทย ภายใต้ พ.ร.ฎ. กำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. 2522)</p>

ข้อผูกพันการค้าบริการก่อสร้างของไทย ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน ชุดที่ 9 (AFAS 9 th Package)			
สาขา หรือ สาขาย่อย	ข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาด (Market Access)	ข้อจำกัดด้านการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)	ข้อผูกพันเพิ่มเติม

⁷ เฉพาะความตกลง JTEPA ที่ผูกพันให้ผู้โอนย้ายภายในบริษัทสามารถต่ออายุเพื่ออยู่พำนักและทำงานได้ 3 ครั้งๆ ละ ไม่เกิน 1 ปี รวมเป็น 4 ปี

⁸ ผู้ให้บริการตามสัญญาให้เฉพาะภายใต้กรอบ JTEPA และ TAFTA

ข้อผูกพันการค้าบริการก่อสร้างของไทย ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน ชุดที่ 9 (AFAS 9 th Package)			
สาขา หรือ สาขาย่อย	ข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาด (Market Access)	ข้อจำกัดด้านการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)	ข้อผูกพันเพิ่มเติม
CPC Version 1.0			
<p>A. บริการงานก่อสร้างด้านอาคาร (CPC 512)</p> <p>B. บริการงานก่อสร้างด้านวิศวกรรมโยธา (CPC 513)</p> <p>C. บริการงานประกอบและติดตั้ง (CPC 514+516)</p> <p>D. บริการงานก่อสร้างอาคารขั้นสุดท้ายและงานเก็บความเรียบร้อย (CPC 517)</p> <p>E. อื่นๆ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานเตรียมการ ณ สถานที่ก่อสร้าง (CPC 511) - งานก่อสร้างเฉพาะทาง (CPC 515) - บริการให้เช่าอุปกรณ์ก่อสร้างหรือรถถอนอาคารหรืองานโยธา พร้อมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน (CPC 518) 	<p>(1) ไม่ผูกพัน⁹</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด¹⁰</p> <p>(3) ตามที่ได้ระบุใน 3.3¹¹ ของข้อผูกพันที่ใช้เป็นการทั่วไป</p> <p>(4) (a) ตามที่ได้ระบุในข้อผูกพันที่ใช้เป็นการทั่วไป¹²</p> <p>(b) ไม่ผูกพันวิศวกรโยธา</p>	<p>(1) ไม่ผูกพัน</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(4) ตามที่ได้ระบุในข้อผูกพันที่ใช้เป็นการทั่วไป</p>	
CPC Version 1.1			
<p>A. บริการงานก่อสร้างด้านอาคาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริการก่อสร้างเหมืองและโรงงานอุตสาหกรรม (CPC 1.1 54260) ไม่รวมการก่อสร้างคลังสินค้า และอาคารอุตสาหกรรม ดู 54121 <p>B. บริการงานก่อสร้างด้านวิศวกรรมโยธา</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริการงานขุดและเคลื่อนย้ายดิน (CPC 1.1: 54330) - บริการก่อสร้างท่าเรือ คลอง เขื่อน ระบบชลประทาน และงานก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับน้ำอื่นๆ (CPC 1.1: 54230) <p>C. บริการงานประกอบและติดตั้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริการงานประกอบ ติดตั้งชิ้นส่วนสำเร็จรูป (CPC1.1 : 54400) <p>D. บริการงานก่อสร้างอาคารขั้นสุดท้ายและงานเก็บ</p>	<p>(1) ไม่ผูกพัน</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ตามที่ได้ระบุใน 3.1 ของข้อผูกพันที่ใช้เป็นการทั่วไป</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p>	<p>(1) ไม่ผูกพัน</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>ไม่ผูกพัน</p>	

⁹ “ไม่ผูกพัน” หมายความว่า ไทยไม่ผูกพันการเปิดตลาด จึงสามารถใช้กฎระเบียบหรือมาตรการที่เป็นการจำกัดการให้บริการของต่างชาติได้ทุกประการ

¹⁰ “ไม่มีข้อจำกัด” หมายความว่า ไม่มีข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาด และข้อจำกัดด้านการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ สำหรับบริการหรือผู้ให้บริการต่างชาติ

¹¹ ข้อ 3.3 ของข้อผูกพันที่ใช้เป็นการทั่วไป หมายถึง a) สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน; b) จำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว

¹² ข้อ 3.1 ของข้อผูกพันที่ใช้เป็นการทั่วไป หมายถึง สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน และจะสามารถดำเนินธุรกิจได้เฉพาะ ในลักษณะการร่วมทุน (Joint-Ventures) กับบุคคล หรือนิติบุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น

ข้อผูกพันการค้าบริการก่อสร้างของไทย ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน ชุดที่ 9 (AFAS 9 th Package)			
สาขา หรือ สาขาย่อย	ข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาด (Market Access)	ข้อจำกัดด้านการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)	ข้อผูกพันเพิ่มเติม
<p>ความเรียบร้อย บริการติดตั้งงานกระจก (CPC1.1 :54710)</p> <p>E. อื่นๆ :</p> <p>- บริการให้เช่าอุปกรณ์ก่อสร้างหรือรถถอนอาคารหรืองานโยธา พร้อมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน (CPC 1.1 :54800)</p>			

สำนักการค้าบริการและการลงทุน
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สิงหาคม 2561

เอกสารอ้างอิง

1. รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 1/2561 สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. อัตราการขยายตัวของการก่อสร้าง รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 1/2561 สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
3. สถิติการจ้างงานปี 2560 (ไตรมาสที่ 4/2560) สำนักงานสถิติแห่งชาติ
4. แนวโน้มธุรกิจบริการก่อสร้างและธุรกิจบริการรับเหมาก่อสร้างของไทย ระหว่างปี 2561 – 2562 สถาบันการก่อสร้างแห่งประเทศไทย

ตารางเปรียบเทียบข้อผูกพันการเปิดตลาดบริการก่อสร้าง ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียนชุดที่ 9 (AFAS 9th Package)

CPC 512 : ก่อสร้างด้านอาคาร

CPC 513 : ก่อสร้างทั่วไปสำหรับวิศวกรรมโยธา

CPC 514 : งานประกอบ

CPC 516 : งานติดตั้ง

CPC 517 : ก่อสร้างอาคารขั้นสุดท้ายงาน
และเก็บความเรียบร้อย

CPC 511 : เตรียมการก่อสร้าง ณ จุดก่อสร้าง

CPC 515 : วางรากฐาน การขุดเจาะบ่อน้ำ
ทำหลังคา งานคอนกรีต
งานโลหะ การก่ออิฐ/หิน

CPC 518 : บริการเช่าอุปกรณ์ก่อสร้าง
หรือบริการรื้อถอนอาคาร

ประเทศ	ข้อผูกพันเฉพาะในรายสาขา (Sector Specific Commitments)							
	CPC 512	CPC 513	CPC 514	CPC 516	CPC 517	CPC 511	CPC 515	CPC 518
บรูไนฯ ข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment : HZ) 3) ไม่ผูกพันมาตรการเกี่ยวกับการถือหุ้นของต่างชาติหรือผลประโยชน์ของบริษัทที่จัดตั้งหรือจะจัดตั้งในบรูไนฯ 4) ผูกพันเฉพาะผู้โอนย้ายระหว่างบริษัทในเครือ (Intra- corporate- Transferee : ICT) ระดับบริหารจัดการและ ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 55% และต้องจดทะเบียน กับ Attorney General Office และ Ministry of Development (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป			(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 55% และต้องจดทะเบียนกับ Attorney General Office และ Ministry of Development (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป				
กัมพูชา ข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment : HZ) 3) ไม่มีข้อจำกัดการถือหุ้นของ	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป			(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป				

ประเทศ	ข้อผูกพันเฉพาะในรายสาขา (Sector Specific Commitments)							
	CPC 512	CPC 513	CPC 514	CPC 516	CPC 517	CPC 511	CPC 515	CPC 518
ต่างชาติผู้ที่ต้องการได้รับส่งเสริมการลงทุนต้องให้การอบรมพนักงานกัมพูชาอย่างสม่ำเสมอและสนับสนุนให้ได้รับตำแหน่งอาวุโส 4) ผูกพันเฉพาะผู้โอนย้ายระหว่างบริษัทในเครือ (ICT) ระดับบริหารจัดการและผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น								
อินโดนีเซีย ข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment : HZ) 3) การลงทุนอาจอยู่ในรูปแบบร่วมทุน ควรเป็นรูปแบบ Limited Liability Enterprise และหุ้นต่างชาติไม่เกิน 49% 4) ผูกพันเฉพาะผู้มีอำนาจสั่งการ ผู้จัดการ และผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาด้านเทคนิค	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การลงทุนในรูปแบบการประกอบธุรกิจร่วมกัน (Joint Operation) มีสำนักงานตัวแทนในอินโดนีเซีย ใบอนุญาตสำหรับสำนักงานตัวแทนมีอายุ 3 ปี และสามารถต่ออายุได้ในกรณีจัดตั้งบริษัทร่วมลงทุน (Joint venture company) เป็นไปตามเงื่อนไขใน HZ และ Foreign Capital Investment law และหุ้นต่างชาติใน Limited Liability Enterprise ไม่เกิน 55% (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป			(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การลงทุนในรูปแบบการประกอบธุรกิจร่วมกัน (Joint Operation) ต้องมีสำนักงานตัวแทนในอินโดนีเซีย ใบอนุญาตสำหรับสำนักงานตัวแทนมีอายุ 3 ปี และสามารถต่ออายุได้ในกรณีจัดตั้งบริษัทร่วมลงทุน (Joint venture company) เป็นไปตามเงื่อนไขใน HZ และ Foreign Capital Investment law และหุ้นต่างชาติใน Limited Liability Enterprise ไม่เกิน 55% (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป				
ลาว ข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment : HZ) 3) การลงทุนอาจอยู่ในรูปแบบร่วมลงทุน (ต่างชาติถือหุ้นอย่างน้อย 10%) ต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมดหรือสำนักงานตัวแทน	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป (4) การทำงานของคนต่างชาติต้องสอดคล้องกับกฎหมายแรงงาน (Labour Law) และกฎหมายการส่งเสริมและจัดการการลงทุนของต่างชาติ (Law on the Promotion and Management of the Foreign Investment)			(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป			(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป	

ประเทศ	ข้อผูกพันเฉพาะในรายสาขา (Sector Specific Commitments)							
	CPC 512	CPC 513	CPC 514	CPC 516	CPC 517	CPC 511	CPC 515	CPC 518
4) วิสาหกิจต่างชาติมีสิทธิว่าจ้างบุคลากรต่างชาติหากจำเป็น โดยได้รับอนุมัติจากรัฐบาล								
มาเลเซีย ข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment : HZ) 3) ไม่มีข้อจำกัดการถือหุ้นของต่างชาติแต่การควบรวมกิจการหรือได้รับผลประโยชน์ในธุรกิจมาเลเซีย บางกรณีต้องได้รับอนุมัติ 4) วิสาหกิจต่างชาติมีสิทธิว่าจ้างบุคลากรต่างชาติหากจำเป็น โดยได้รับอนุมัติจากรัฐบาล	(1) ไม่มีผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การถือหุ้นร่วมกันของต่างชาติในบริษัทร่วมทุน (Joint Venture corporation) ต้องไม่เกินร้อยละ 51 (4) การทำงานของคนต่างชาติต้องสอดคล้องกับกฎหมายแรงงาน (Labour Law) และกฎหมายการส่งเสริมและจัดการการลงทุนของต่างชาติ (Law on the Promotion And Management of the Foreign Investment)	(1) ไม่มีผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การถือหุ้นร่วมกันของต่างชาติในบริษัทร่วมทุน (Joint venture corporation) ต้องไม่เกินร้อยละ 51 (4) การทำงานของคนต่างชาติต้องสอดคล้องกับกฎหมายแรงงาน (Labour Law) และกฎหมายการส่งเสริมและจัดการการลงทุนของต่างชาติ (Law on the Promotion and Management of the Foreign Investment)	ไม่มีผูกพัน					
พม่า ข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment : HZ) 3) การลงทุนอาจอยู่ในรูปแบบร่วมทุน (ต่างชาติถือหุ้นอย่างน้อย 35%) หรือต่างชาติลงทุนทั้งหมดโดยเงินลงทุนขั้นต่ำ 300,000 จ๊ิต สำหรับธุรกิจบริการ	(1) ไม่มีผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การจัดตั้งธุรกิจของต่างชาติเป็นไปตามกฎหมายลงทุนของต่างชาติ (ค.ศ. 1988) และกฎหมายบริษัท (ค.ศ. 1914) โดยภายใต้กฎหมายดังกล่าว พม่าอนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้น 100% หรือร่วมลงทุนกับชาวพม่า โดยต่างชาติถือหุ้นได้อย่างน้อยร้อยละ 35 (4) การทำงานของคนต่างชาติอยู่ภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติ กฎหมายแรงงาน และกฎหมายการเข้าเมือง	(1) ไม่มีผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การจัดตั้งธุรกิจของต่างชาติเป็นไปตามกฎหมายการลงทุนของต่างชาติ (ค.ศ. 1988) และกฎหมายบริษัท (ค.ศ. 1914) โดยภายใต้กฎหมายดังกล่าว พม่าอนุญาตต่างชาติถือหุ้น 100% หรือร่วมทุนกับชาวพม่า โดยต่างชาติถือหุ้นได้อย่างน้อยร้อยละ 35 (4) การทำงานของคนต่างชาติอยู่ภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติกฎหมายแรงงาน และกฎหมายการเข้าเมืองพม่าอนุญาตบุคลากรระดับจัดการ บุคลากรวิชาชีพและผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค อยู่ทำงานได้ 1 ปี และขอต่ออายุได้						

ประเทศ	ข้อผูกพันเฉพาะในรายสาขา (Sector Specific Commitments)							
	CPC 512	CPC 513	CPC 514	CPC 516	CPC 517	CPC 511	CPC 515	CPC 518
4) การทำงานของคนต่างชาติ ผูกพันเฉพาะบุคลากรระดับ บริหารจัดการ	พม่าอนุญาตบุคลากรระดับจัดการ บุคลากรวิชาชีพ และผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค อยู่ทำงานได้ 1 ปี และขอต่ออายุได้							
ฟิลิปปินส์ ข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment : HZ) 3) กิจกรรมที่สงวนไว้ตามสำหรับ ชาวฟิลิปปินส์ ต่างชาติต้องถือ หุ้นข้างน้อยและผู้บริหารต้องมี สัญชาติฟิลิปปินส์ 4) คนต่างด้าวจะได้รับอนุญาต ทำงาน หากไม่มีคนฟิลิปปินส์ ที่มีความสามารถเพียงพอและ ต้องการทำงานดังกล่าว	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนหุ้นต่างชาติไม่เกิน 40% สำหรับโครงการก่อสร้างที่ใช้ ใช้เงินทุนท้องถิ่น และต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 100% สำหรับ โครงการก่อสร้างที่ใช้เงินทุนต่างชาติและต้องผ่านกระบวนการ การประมูลระหว่างประเทศ (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนหุ้นต่างชาติไม่เกิน 40% สำหรับโครงการก่อสร้างที่ใช้เงินทุนท้องถิ่น และต่างชาติ ถือหุ้นได้ถึง 100% สำหรับโครงการก่อสร้างที่ใช้เงินทุนต่างชาติ และต้องผ่านกระบวนการ ประมูลระหว่างประเทศ (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป			(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนหุ้นต่างชาติ เกิน 40% (4) เป็นไปตาม ข้อผูกพันทั่วไป			
สิงคโปร์ ข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment : HZ) 3) ไม่มีข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด สำหรับการลงทุนของต่างชาติ 4) ผูกพันเฉพาะผู้โอนย้าย ระหว่างบริษัทในเครือ (ICT) ระดับบริหารจัดการและ ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป						

ประเทศ	ข้อผูกพันเฉพาะในรายสาขา (Sector Specific Commitments)							
	CPC 512	CPC 513	CPC 514	CPC 516	CPC 517	CPC 511	CPC 515	CPC 518
เวียดนาม ข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment : HZ) 3) การลงทุนอาจอยู่ในรูปแบบสัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ วิสาหกิจที่ต่างชาติลงทุนทั้งหมด 4) ผูกพันผู้โอนย้ายระหว่างบริษัทในเครือ (ICT) ระดับบริหารจัดการและผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น และผู้ให้บริการโดยมีสัญญาจ้าง (Contractual Service suppliers : CSS)	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป และตั้งแต่วันที่ 11 มกราคม ค.ศ. 2010 เวียดนามจะอนุญาตการจัดตั้งสาขาได้ (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป			(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป และตั้งแต่วันที่ 11 มกราคม ค.ศ. 2010 เวียดนามจะอนุญาตการจัดตั้งสาขาได้ (4) เป็นไปตามข้อผูกพันทั่วไป				

สำนักการค้าบริการและการลงทุน
 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
 สิงหาคม 2561